

Criteria voor duurzaam inkopen van Openbare Verlichting (OVL)

Versie: 1.5

Datum: oktober 2011

Overzicht van criteria

In onderstaande tabel is een onderscheid gemaakt naar de verschillende contractvormen, zoals alleen ontwerp, ontwerp en realisatie (Design & Construct) en alleen realisatie.

Tabel 3.1 Overzicht van criteria voor OVL

Toepassingsgebied	Nieuwe aanleg en reconstructie OVL-installaties			Bestaande OVL-installaties beheer en onderhoud		
	Ontwerp	Ontwerp & realisatie	Realisatie	Ontwerp	Ontwerp & realisatie	Realisatie
Minimumeisen OVL's						
Ontwerp OVL, energielabel	X	X	X	X	X	X
Dimbare verlichting	X	X	X	X	X	X
Energiezuinige reclameverlichting	X	X	X	X	X	X
Gunningcriteria						
Duurzaam ontwerp OVL	O	O	-	O	O	-
Duurzaam ontwerp reclameverlichting	O	O	-	O	O	-

X = opnemen in deze fase

- = niet opnemen in deze fase

O = optioneel

Bij het 'inkopen' van de productgroep Openbare Verlichting (OVL) is het doorgaans niet mogelijk te volstaan met het opnemen van alleen de criteria OVL. Over het algemeen zal ook sprake zijn van het gelijktijdig verrichten van grondwerken, het aanleggen van leidingen en de inkoop van elektriciteit.

U vindt de criteria voor deze productgroepen op de website van [PIANOo](#).

NB De minimumeisen van de productgroepen binnen de GWW zijn omgezet in de [RAW systematiek](#)

3.2.1 Kwalificatie van leveranciers

Voor deze specifieke productgroep zijn geen criteria geformuleerd voor de kwalificatie van leveranciers.

3.2.2 Programma van eisen

Labelsystematiek OVL

Als het gaat om het stellen van minimumeisen dan neemt de nieuw ontwikkelde systematiek zoals gedefinieerd door de werkgroep 'Energie labeling Openbare verlichting' een bijzondere plaats in. De uniforme toepasbaarheid van de systematiek is een goed hulpmiddel voor de inkoper. De inkoper kan volstaan met het aangeven van het label dat wordt geëist. Zie voor verdere bespreking van de systematiek paragraaf 2.3.2.

Minimumeisen

Minimumeis nr. 1	Energie label (Bij ontwerp, levering en installatie bij nieuwbouw en volledige vervanging van armaturen en lampen) De OVL-installatie moet ten minste voldoen aan de energieprestatie van label D van de Handleiding Energie labeling Openbare Verlichting, versie mei 2010 van Agentschap NL en de NSVV.
Toelichting voor inkoper	De Handleiding energie labeling openbare verlichting, mei 2010 van de NSVV en Agentschap NL is te downloaden van de website: http://www.agentschapnl.nl/openbareverlichting/Publicaties/

Minimumeis nr. 2	Dimbare verlichting <i>A. Bij nieuwbouw van OVL-installaties en bij complete vervanging van lampen en armaturen van bestaande OVL-installaties langs verkeerswegen.</i> De OVL-installatie moet dimbaar zijn. <i>B. Bij nieuwbouw van OVL-installaties en bij complete vervanging van lampen en armaturen van OVL-installatie, in woon- en verblijfsgebieden.</i> De OVL-installatie moet technisch geschikt zijn om gedimd te worden.
Toelichting voor inkoper	-

Minimumeis nr. 3	Energiezuinige reclameverlichting <i>Bij nieuwbouw en/of volledige vervanging van armaturen en lampen met voorschakelapparaat (VSA's) voor lichtmastreclame of commerciële bewegwijzering.</i> Het vermogen van de verlichting mag niet hoger zijn dan het aangegeven ambitieniveau in de volgende tabel. Ambities voor afgenomen vermogen van lichtbakreclames																				
	<table border="1"><thead><tr><th>Afmeting</th><th>Oppervlakte</th><th>huidig vermogen</th><th>Ambitie vermogen</th><th>Besparing</th></tr></thead><tbody><tr><td>70 x 100 cm</td><td>0,700 m²</td><td>99 W</td><td>30 W</td><td>70%</td></tr><tr><td>80 x 96 cm</td><td>0,768 m²</td><td>110 W</td><td>36 W</td><td>67%</td></tr><tr><td>90 x 108 cm</td><td>0,972 m²</td><td>110 W</td><td>39 W</td><td>65%</td></tr></tbody></table>	Afmeting	Oppervlakte	huidig vermogen	Ambitie vermogen	Besparing	70 x 100 cm	0,700 m ²	99 W	30 W	70%	80 x 96 cm	0,768 m ²	110 W	36 W	67%	90 x 108 cm	0,972 m ²	110 W	39 W	65%
Afmeting	Oppervlakte	huidig vermogen	Ambitie vermogen	Besparing																	
70 x 100 cm	0,700 m ²	99 W	30 W	70%																	
80 x 96 cm	0,768 m ²	110 W	36 W	67%																	
90 x 108 cm	0,972 m ²	110 W	39 W	65%																	

	100 x 120 cm	1,200 m ²	165 W	45 W	73%
	120 x 120 cm	1,440 m ²	138 W	60 W	56%
Toelichting voor inkoper	-				

3.2.3 Gunningscriteria

Gunningscriteria

Gunningscriterium nr. 1	<p>Duurzaam ontwerp van de OVL</p> <p><i>Bij ontwerp van OVL:</i></p> <p>Naarmate de OVL-installatie energiezuiniger is dan [X], wordt de inschrijving hoger gewaardeerd.</p> <p>Met een energiezuinig ontwerp wordt bedoeld een OVL-installatie die in de gebruiksfase zo min mogelijk energie verbruikt.</p> <p>Beoordeling vindt plaats op basis van de volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het energieverbruik in de gebruiksfase, uitgedrukt in kWh/jaar; • <p>Naarmate de lichtvervuiling van de OVL-installatie kleiner is dan [X], wordt de inschrijving hoger gewaardeerd. Met lichtvervuiling wordt de lichtuitstraling naar boven bedoeld. Beoordeling vindt plaats op basis van de lichtuitstraling naar boven per armatuur, uitgedrukt in lux.</p> <p>Naarmate de OVL-installatie duurzamer is vervaardigd, wordt de inschrijving hoger gewaardeerd. Onder een duurzame OVL-installatie wordt verstaan een installatie die bij de vervaardiging en tijdens de levensduur het milieu minder belast dan de referentie-installatie (bijlage [X]). Dit onderdeel wordt beoordeeld op de volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De mate waarin bij de productie gerecyclede grondstoffen zijn toegepast: hoe hoger het percentage, hoe beter; • Mogelijkheden voor hergebruik: hoe meer, hoe beter. <p>Bij de beoordeling van de drie onderdelen worden meegewogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het technische realiteitsgehalte; • Sterkte/degelijkheid/levensduur van (de onderdelen van) de installatie; • Te verwachten onderhoud tijdens de levensduur. <p>De inschrijving kan bijvoorbeeld als volgt gewaardeerd worden:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Weegfactoren</th> <th>Energieverbruik in kWh/jr</th> <th>Lichtuitstraling naar boven in Lux (per armatuur)</th> <th>% gerecyclede grondstoffen toegepast in de productie</th> <th>Mogelijkheden voor hergebruik</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Referentie</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Weegfactoren	Energieverbruik in kWh/jr	Lichtuitstraling naar boven in Lux (per armatuur)	% gerecyclede grondstoffen toegepast in de productie	Mogelijkheden voor hergebruik	Referentie	X	X	X	
Weegfactoren	Energieverbruik in kWh/jr	Lichtuitstraling naar boven in Lux (per armatuur)	% gerecyclede grondstoffen toegepast in de productie	Mogelijkheden voor hergebruik							
Referentie	X	X	X								

	Technisch realiteitsgehalte	[X] [X] [X]			
	Gevolgen voor levensduur				
	Gevolgen voor onderhoud en beheer				
Toelichting voor inkoper	<p>De aanbestedende dienst dient de aspecten in dit criterium zelf verder uit te werken.</p> <p>U moet zelf de referentiewaarden aangeven, per onderdeel van het criterium of met een vergelijkbare OVL-installatie waarin in ieder geval de minimumeisen zoals genoemd in dit document zijn toegepast. Bij vervanging van een bestaande situatie kan het energieverbruik van de oude situatie als referentie en ondergrens fungeren. Voor wat betreft de energieprestatie van de OVL installatie is de ondergrens label D (zoals genoemd in de minimumeis 1). Zodra de energieprestatie van de OVL installatie in de inschrijving beter is, moet de inschrijving hoger worden gewaardeerd.</p> <p>Voor duurzaam materiaalgebruik is een objectieve beoordeling voor onderdelen moeilijker. Maak hierbij bijvoorbeeld gebruik van een beoordeling door een deskundigenpanel. Dan dient u overigens wel vooraf duidelijk aan te geven waarop de inschrijvingen door het panel beoordeeld gaan worden.</p>				

Gunningscriterium nr. 2	<p>Duurzaam ontwerp reclameverlichting</p> <p><i>Bij ontwerp van de reclameverlichting.</i></p> <p>Naarmate de reclameverlichting energiezuiniger is dan [X], wordt de inschrijving hoger gewaardeerd. Met een energiezuinig ontwerp wordt bedoeld een reclameverlichting die in de gebruiksfase zo min mogelijk energie verbruikt. Beoordeling vindt plaats op basis van de volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het energieverbruik in de gebruiksfase, uitgedrukt in kWh/jaar; • <p>Naarmate de reclameverlichting duurzamer is vervaardigd, wordt de inschrijving hoger gewaardeerd. Onder een duurzame reclameverlichting wordt verstaan een installatie die bij de vervaardiging en tijdens de levensduur het milieu minder belast dan de referentie-installatie (bijlage [X]). Dit onderdeel wordt beoordeeld op de volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De mate waarin bij de productie gerecyclede grondstoffen zijn toegepast: hoe hoger het percentage, hoe beter; • Mogelijkheden voor hergebruik: hoe meer, hoe beter. <p>Bij de beoordeling van de twee onderdelen worden meegewogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het technische realiteitsgehalte;
-------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Sterkte/degelijkheid/levensduur van (de onderdelen van) de installatie; • Te verwachten onderhoud tijdens de levensduur. <p>De inschrijving kan bijvoorbeeld als volgt gewaardeerd worden:</p>																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Weeg Factoren</th> <th>Energie-verbruik in kWh/jr</th> <th>% gerecyclede grondstoffen toegepast in de productie</th> <th>Mogelijkheden voor hergebruik</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Referentie</td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Technisch realiteits-gehalte</td> <td>[X] [X] [X]</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Gevolgen voor levensduur</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Gevolgen voor onderhoud en beheer</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Weeg Factoren	Energie-verbruik in kWh/jr	% gerecyclede grondstoffen toegepast in de productie	Mogelijkheden voor hergebruik	Referentie	X	X		Technisch realiteits-gehalte	[X] [X] [X]			Gevolgen voor levensduur				Gevolgen voor onderhoud en beheer			
	Weeg Factoren	Energie-verbruik in kWh/jr	% gerecyclede grondstoffen toegepast in de productie	Mogelijkheden voor hergebruik																	
	Referentie	X	X																		
	Technisch realiteits-gehalte	[X] [X] [X]																			
	Gevolgen voor levensduur																				
Gevolgen voor onderhoud en beheer																					
Toelichting voor inkoper	<p>De aanbestedende dienst dient de aspecten in dit criterium zelf verder uit te werken.</p> <p>Na de opdracht wordt de ontwerper gevraagd om het energieverbruik van de aangeboden reclameverlichting te kwantificeren. In de aanbieding kan genoeg worden genomen met een beschrijving van de wijze waarop het energieverbruik en materiaalgebruik betrokken worden in het ontwerp.</p> <p>Voor het energieverbruik kan bijvoorbeeld een vergelijking worden gemaakt met een vergelijkbare reclameverlichting waarin in ieder geval de minimumeisen zoals genoemd in dit document zijn toegepast. Bij vervanging van een bestaande situatie kan het energieverbruik van de oude situatie als referentie en ondergrens fungeren.</p> <p>Voor duurzaam materiaalgebruik is een objectieve beoordeling voor onderdelen moeilijker. Maak hierbij bijvoorbeeld gebruik van een beoordeling door een deskundigenpanel. Dan dient u overigens wel vooraf duidelijk aan te geven waarop de inschrijvingen door het panel beoordeeld gaan worden.</p>																				

3.2.4 Contract

Contractbepalingen

Contractbepaling nr. 1	<p>Sociale aspecten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor de bevordering van internationale arbeidsnormen en mensenrechten in de internationale productieketen zijn sociale voorwaarden opgesteld bedoeld voor toepassing bij aanbestedingen boven de Europese drempelwaarden. Zie <u>de website van PIANOo</u> over sociale voorwaarden.
------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> Voor de bevordering van de arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (Social Return) zijn handvatten opgesteld. Zie de website van PIANOo over Social Return.
Toelichting voor inkoper	<p>Duurzaamheid kent naast milieu ook een sociale invalshoek. Voor Duurzaam Inkopen is het sociale aspect uitgewerkt in enkele generieke instrumenten en daarom niet in dit productgroepspecifieke document opgenomen. De afspraken over toepassing van deze instrumenten verschillen per overheidssector.</p>